

دستور رئیس قوه قضائیه برای کنترل بازار

مقامات قضایی ذیصلاح در کنترل بازار به ویژه بازار مرتبط با اقلام ضروری زندگی مردم، موظف به همراهی و کمک به مسئولان مربوطه برای مقابله قاطع با گرانیفروشی و احتکار کالا در کشور هستند. به گزارش ایرنا، حجت الاسلام غلامحسین محسنی اژه‌ای، رئیس قوه قضائیه، گفت: بار دیگر تاکید مؤکد دارم که مسئولان قضایی در مبارزه و مقابله با عناصری که امنیت روانی مردم را مخدوش می‌کنند و به ناهنجاری‌های اجتماعی دامن می‌زنند و این ناهنجاری‌ها را پدید می‌آورند، کوچکترین تردیدی به خود راه ندهند و در این عرصه، قاطعانه و وفق قانون عمل کنند. او عنوان کرد: اگر چه افزایش ورودی پرونده‌ها به مراجع قضایی، ناشی و مُنبعث از مسائل موجود در جامعه و اجتماع است و ارتباط مستقیمی با عملکرد دستگاه قضایی ندارد، اما می‌توانیم تدابیر و تمهیدات هوشمندانه و پدیدگی به خرج دهیم تا این حجم ورودی پرونده‌ها، بر کیفیت کار قضات مآثر منفی نگذارند.

کشف ذخایر جدید گاز و نفت

میدان گاز «پازن» در جنوب فارس و شمال بوشهر با ۱۰ هزار میلیارد فوت مکعب گاز قابل برداشت و ۲۰۰ میلیون بشکه نفت خام کشف شد. محسن پاک‌نژاد، وزیر نفت در گفت‌وگو با «شاننا» از کشف ذخایر بزرگ گازی و نفتی میدان «پازن» در جنوب استان فارس خبر داد و افزود: این میدان با ذخیره ۱۰ هزار میلیارد فوت مکعب گاز، می‌تواند نقش مهمی در جبران ناترازی انرژی کشور در سال‌های آینده ایفا کند. او اعلام کرد: بر اساس اقدامات انجام‌شده در حوزه اکتشاف، میدان جدیدی موسوم به «پازن» شناسایی شده که در بخش جنوبی استان فارس قرار دارد و امتداد آن تا شمال استان بوشهر ادامه می‌یابد. این میدان حدود ۲۱ تا ۲۲ کیلومتر وسعت دارد و کشف آن پس از هفت تا هشت سال توقف عملیات در این محدوده انجام شده است. با انجام آزمایش‌های تکمیلی بر روی چاه‌های این میدان، ۱۰ هزار میلیارد فوت مکعب به ذخایر گاز کشور افزوده شده است.

وصول مالیات از محل کتمان درآمد

بیش از ۱۱ هزار میلیارد تومان مالیات و جرایم از محل کتمان درآمد موضوع ماده (۱۹۲) قانون مالیات‌های مستقیم در شش ماهه نخست سال جاری وصول شد. شاهین مستوفی، رئیس مرکز بازرسی، مبارزه با فرار مالیاتی و پول‌شویی سازمان امور مالیاتی کشور با بیان اینکه در شش ماهه نخست سال جاری ۴۴۶ مورد بازرسی مالیاتی صورت گرفته است، اظهار داشت: در راستای بررسی اسناد و مدارک به‌دست‌آمده از بازرسی مالیاتی موضوع ماده (۱۸۱) قانون مالیات‌های مستقیم، بیش از ۴۲۰۰ برگ تشخیص مالیاتی به مبلغ بیش از ۳۵ هزار میلیارد ریال و ۲۱۰۰ برگ قطعی به مبلغ بیش از ۲۰ هزار میلیارد ریال صادر شده است. او افزود: در نیمه اول سال جاری بیش از ۱۱۲ هزار میلیارد ریال (۱۱ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان) از این بخش مالیات وصول شده است. همچنین در این بازه زمانی، حدود ۳۹۰۰ مؤدی در فهرست فاقد اعتبار مالیاتی درج و حدود ۴۵۰۰ هزار مؤدی مشکوک شناسایی شده است.

تحلیل هم‌میهن

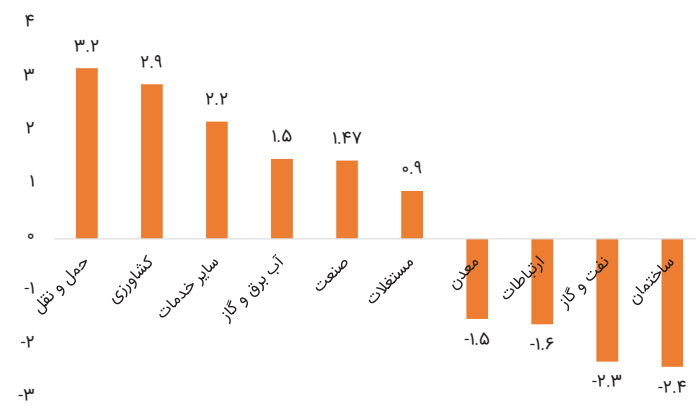
عکس‌ها: ایرنا

هر سال مسیر تازه‌ای تعریف می‌شود و سال بعد همان مسیر زیر سوال می‌رود. برنامه‌ریزی ناپیوسته و متناقض به‌وضوح در همه اسناد توسعه‌ای و بودجه‌ای دیده می‌شود. در اسناد توسعه‌ای بر رقابت‌پذیری، بهره‌وری و اقتصاد آزاد تاکید می‌شود اما در ابلاغیه‌ها و بخشنامه‌ها قیمت‌گذاری دستوری، سرکوب نرخ ارز، مداخلات گسترده دولت در بازار و توزیع رانتی منابع دنبال می‌شود. بر این اساس بی‌جا نیست اگر بگوییم بیش از آنکه تحریم بدنه اقتصاد را نحیف کرده باشد، بحران سیاستگذاری آن را بیمار کرده است.

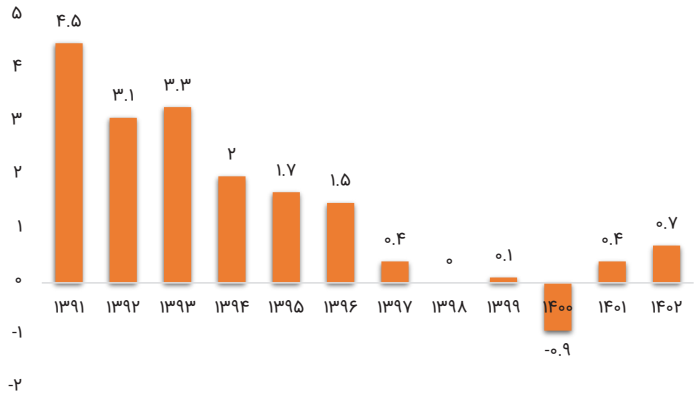
منتظر رشد اقتصاد نباشید

بلاتکلیفی‌ای که از سیاستگذاری گسسته ایجاد می‌شود، بیش از هر چیز خود را در وضعیت سرمایه‌گذاری نشان می‌دهد. بررسی رشد سرمایه‌گذاری از سال ۱۳۹۱ نشان می‌دهد که رشد سرمایه از ۴/۵ درصد به تدریج کم شده و از سال ۱۳۹۶ به بعد تقریباً به صفر رسیده و سرمایه جدیدی به اقتصاد تزریق نشده است. این یعنی حتی هزینه استهلاک سرمایه هم درنیامده و هر

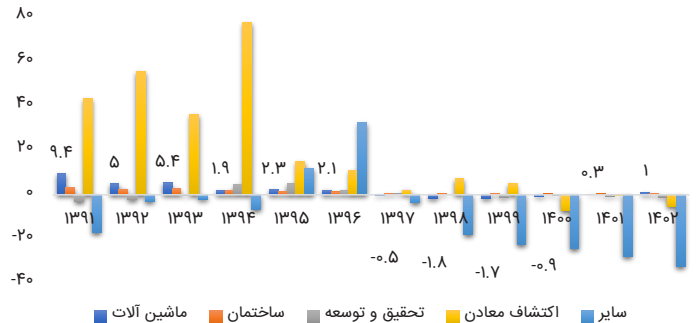
میانگین رشد سالانه موجودی سرمایه خالص در بازه ۱۳۹۰-۱۴۰۲

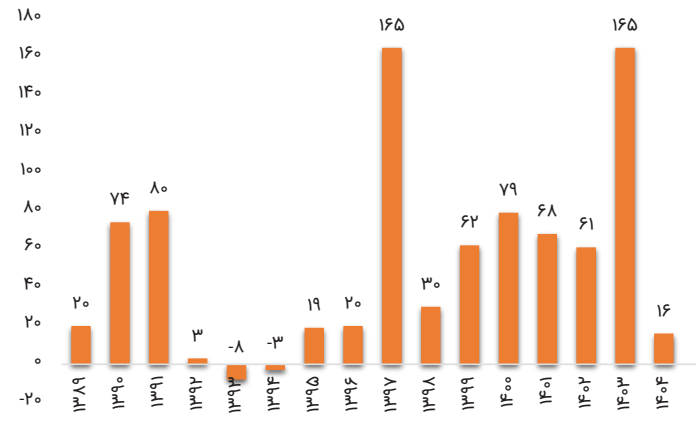
رشد سالانه موجودی کل سرمایه خالص

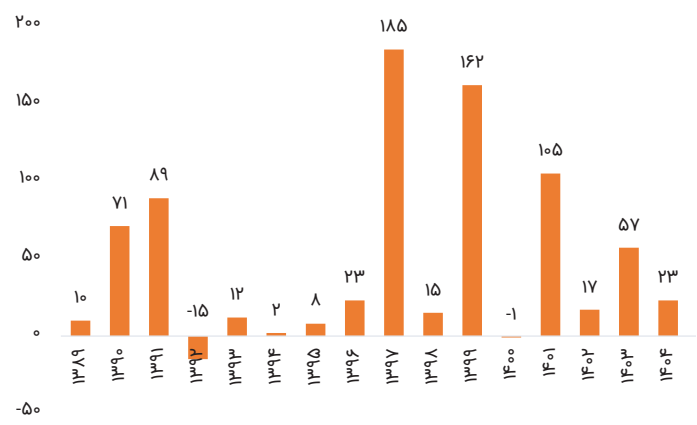
نرخ رشد موجودی سرمایه به تفکیک انواع دارایی‌ها (درصد)

رشد قیمت سکه تمام بهار آزادی- درصد

رشد قیمت دلار در بازار غیررسمی- درصد

سقوط سرمایه‌گذاری

در مجموع ۱۳ سال گذشته رشد سرمایه‌گذاری در بخش نفت و ساختمان ۲/۳- و ۲/۴- درصد ثبت شده است

مشوق‌های صادراتی، سیاست‌های ارزی، سیاست‌های گمرکی و عمده دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های یک‌شبه‌ای که با تناقضات ماهوی، شوک به بدنه تولید وارد کرده و سرمایه‌ها را گریزان.

در طول یک دهه گذشته دست کم ۶ سیاست کلان برای بخش تولید ابلاغ شده که محتویات هر یک از آنها از لحاظ تطبیق با دیگر اسناد قابل بررسی است. در سال ۱۳۹۱ سیاست‌های کلی صنعت ابلاغ شد، در همان سال سیاست‌های کلی تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی، در سال ۱۳۹۲ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، در سال ۱۳۹۳ سیاست‌های کلی علم و فناوری، در سال ۱۴۰۱ سیاست‌های کلی برنامه هفتم و در سال ۱۴۰۲ سیاست‌های توسعه دریا محور از مهم‌ترین اسناد ابلاغی است.

این اسناد در ظاهر رشد تولید و سرمایه‌گذاری را دنبال می‌کند اما وقتی وارد جزئیات و بندهای می‌شویم، رویکردهای متفاوت این اسناد به کرات دیده می‌شود. به‌طور نمونه در سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی بر درون‌زایی اقتصاد و جایگزینی تولیدات داخل با واردات تاکید شده اما سیاست‌های کلی علم و فناوری براساس تعامل با دنیا، واردات و استفاده از ظرفیت‌های بین‌المللی تاکید دارد. در واقع هر یک از سیاست‌های توسط جمعی خاص و بدون نظارت نهادی هماهنگ‌کننده نوشته شده و هر یک ساز خود را می‌زند، در جایی بر ایجاد خوشه‌های صنعتی تاکید می‌شود در جایی دیگر خوشه‌های صنعتی را مؤثر نمی‌داند و تجارت منطقه‌ای را راهگشا عنوان می‌کند.

فرزانه طهرانی

دبیر گروه اقتصاد

با وجود هدف‌گذاری رشد‌های بالا برای اقتصاد در اکثر برنامه‌های توسعه‌ای و بودجه‌ای، شاخص سرمایه‌گذاری به‌عنوان کلیدی‌ترین مؤلفه رشد وضعیت بسیار نامطلوبی داشته است. از ابتدای دهه ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۲ مهم‌ترین بخش‌های اقتصادی کشور رشد منفی سرمایه‌گذاری داشتند و بخش‌هایی که در مجموع این سال‌ها رشد مثبت ثبت کرده‌اند، نتوانستند از ۳/۲ درصد رشد فراتر روند.

بخش‌هایی که در مجموع ۱۳ سال گذشته رشد سرمایه‌گذاری داشتند حمل‌ونقل، کشاورزی، آب، برق و گاز، صنعت، مستغلات و سایر خدمات بودند. در مقابل چهار بخش اقتصاد یعنی نفت، ساختمان، معدن و ارتباطات شاهد کاهش سرمایه بودند.

در سال‌های مورد بررسی تحریم یکی از عوامل بازدارنده سرمایه‌گذاری بوده و بخشی از سرمایه‌ها به دلیل ترس از پیامدهای تحریم از کشور یا از بخش‌های مولد اقتصاد خارج شده است اما همه چیز را نباید گردن تحریم انداخت. در ۱۳ سال گذشته با ملغمه‌ای از سیاستگذاری‌ها روبه‌رو بودیم که هر کدام از آنها نه تنها کمکی به رشد سرمایه‌گذاری نکرده، بلکه با موانعی که ایجاد کرده اختلال در سرمایه‌گذاری و تولید را افزایش داده است. سیاست‌های تعرفه‌ای،